

PROTOKÓŁ 0012.6.8.2018
z posiedzenia Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
w dniu 13 czerwca 2018 roku

Miejsce posiedzenia: Urząd Miasta Jastrzębie-Zdrój, sala 130 A.

Czas posiedzenia: 14.30 - 16.40.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji oraz zaproszeni goście zgodnie z załączonymi listami obecności. W posiedzeniu nie uczestniczyła Radna Iwona Rosińska – usprawiedliwiona.

Porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia.

2. Przyjęcie porządku obrad.

3. Sprawy bieżące:

- Projekt uchwały w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Jastrzębie-Zdrój,
- Projekt uchwały w sprawie zmiany Uchwały budżetowej Miasta Jastrzębie-Zdrój na 2018 rok,
- Projekt uchwały w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania,
- Projekt uchwały w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, na które przeznacza się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przewidziane dla Miasta Jastrzębie-Zdrój na rok 2018,
- Projekt uchwały w sprawie zmiany Załącznika Nr 1 do Uchwały Nr XII.129.2016 Rady Miasta Jastrzębie-Zdrój z dnia 27 października 2016 roku w sprawie organizacji wspólnej obsługi finansowo-księgowej, administracyjnej i organizacyjnej dla szkół i placówek, dla których organem prowadzącym jest Miasto Jastrzębie-Zdrój,
- Projekt uchwały w sprawie zmiany Regulaminu „Rodzina 3+” na terenie miasta Jastrzębie-Zdrój,
- Projekt uchwały w sprawie szczególnego trybu umarzania należności pieniężnych za lokale mieszkalne.

- Informacja dotycząca osiągnięć placówki - Zespołu Szkół nr 9 w roku szkolnym 2017/2018.

4. Ocena zasobów pomocy społecznej za 2017 rok.

5. Działalność Związku Harcerstwa Polskiego w naszym mieście.

6. Plan pracy Komisji na II półrocze 2018r.

7. Wolne głosy i wnioski.

8. Przyjęcie protokołu z dnia 18 kwietnia 2018r.

9. Zakończenie posiedzenia.

Ad. 1

Otwarcia posiedzenia dokonała Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej - Anna Toborowicz. Przywitała przybyłych na posiedzenie członków Komisji oraz zaproszonych gości.

Ad.2

Przyjęcie porządku obrad.

Porządek obrad został przyjęty głosami: **za – 3, przeciw – 0, wstrzymujących się – 0.**

Ad.3

Sprawy bieżące:

- Projekt uchwały w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Jastrzębie-Zdrój.
- Projekt uchwały w sprawie zmiany Uchwały budżetowej Miasta Jastrzębie-Zdrój na 2018 rok.

Uzasadnienie do w/w projektów uchwał przedstawiła Elżbieta Kosierkiewicz – Kierownik Referatu w Wydziale Budżetu.

Tadeusz Gorgol – Radny RM

Zadanie – Zagospodarowanie ulicy Komuny Paryskiej na ośrodek działalności kulturalnej. O ile mnie pamięć nie myli mieliśmy to w uchwale budżetowej miesiąc temu. Wówczas było przeniesienie 250 tysięcy złotych. Było 200 tysięcy

złotych w poprzednim miesiącu, było przegłosowane na Sesji dodatkowo 250 tysięcy złotych i jest 450 tysięcy złotych.

Beata Olszok – Dyrektor MZN

Ale to nie jest ten adres, ulica Komuny Paryskiej 14-16, a tam mamy ulicę Komuny Paryskiej 9.

Anna Hetman – Prezydent Miasta

Nie wiem czy dobrze rozumiem. Czy mówimy o zadaniu - Gospodarka gruntami, nieruchomościami?

Tadeusz Gorgol – Radny RM

Nie.

Elżbieta Kosierkiewicz – Kierownik Referatu w Wydziale Budżetu

To już jest po zmianach.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej

Na jakim etapie jest budowa parkingu przy ulicy Wodeckiego?

Robert Chojecki – II Zastępca Prezydenta Miasta

Jest tam budowa dwóch parkingów. W jednej części miejsca parkingowe są gotowe, a w drugiej są prowadzone prace ziemne. Nie jestem w stanie udzielić odpowiedzi precyzyjnie.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej

A kiedy będzie zakończenie? Czy w tym roku będzie to wykonane?

Elżbieta Kosierkiewicz– Kierownik Referatu w Wydziale Budżetu

Zgodnie z kartą przedsięwzięcia rok 2018.

Tadeusz Gorgol – Radny RM

Mam jeszcze pytanie dotyczące odwodnienia osiedla Złote Łany. Czy w tym roku nastąpi rozpoczęcie prac?

Elżbieta Kosierkiewicz– Kierownik Referatu w Wydziale Budżetu

Nie potrafię panu odpowiedzieć na to pytanie.

Tadeusz Gorgol – Radny RM

Czyli macie zamiar coś podjąć?

Robert Chojecki – II Zastępca Prezydenta Miasta

Tak.

- Projekt uchwały w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Jastrzębie-Zdrój.

Komisja zaopiniowała pozytywnie przedstawiony projekt uchwały. Stanowisko przyjęło głosami za – 3, przeciw – 0, wstrzymujących się – 0.

- Projekt uchwały w sprawie zmiany Uchwały budżetowej Miasta Jastrzębie-Zdrój na 2018 rok.

Komisja zaopiniowała pozytywnie przedstawiony projekt uchwały. Stanowisko przyjęto głosami za – 3, przeciw – 0, wstrzymujących się – 0.

- Projekt uchwały w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Uzasadnienie do w/w projektu uchwały przedstawiła Klaudia Nietrzebka – Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej.

Komisja zaopiniowała pozytywnie przedstawiony projekt uchwały. Stanowisko przyjęto głosami za – 3, przeciw – 0, wstrzymujących się – 0.

- Projekt uchwały w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, na które przeznacza się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przewidziane dla Miasta Jastrzębie-Zdrój na rok 2018.

Uzasadnienie do w/w projektu uchwały przedstawiła Klaudia Nietrzebka – Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej.

Bernadeta Magiera – Radna RM

Czy bariery architektoniczne nie powinny być likwidowane przez spółdzielnię mieszkaniową?

Klaudia Nietrzebka – Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej

Spółdzielnie mieszkaniowe likwidują bariery, pomagamy dofinansować bariery wiążące się z wejściem do budynku, podjazdem. Z naszej strony dajemy ok. 5000 złotych, 6000 złotych w zależności od rodziny. Koszt wybudowania podjazdu w zależności od spółdzielni mieszkaniowej to kwota około 50 tysięcy złotych, resztę dopłaca spółdzielnia. My likwidujemy bariery w mieszkaniach. np. remont łazienki, montaż antypoślizgowej posadzki, poszerzanie drzwi, żeby ktoś mógł wjechać wózkiem.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej

A jaką kwotę może otrzymać osoba niepełnosprawna na likwidację barier architektonicznych? Czy jest to uzależnione od wysokości renty?

Klaudia Nietrzebka – Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej

Nie. W momencie złożenia wniosku, Inspektor Nadzoru Budowlanego idzie z moim pracownikiem i ocenia czy rzeczy, które osoba wypisała we wniosku są

faktycznie likwidacją bariery architektonicznej. Na tym etapie ocenia to Inspektor, następnie informujemy stronę, że jest pozytywna weryfikacja na te rzeczy, które zaakceptował Inspektor. Osoba składająca wniosek wybiera sobie wykonawcę. Do naszego projektu wykonawca robi kosztorys i dopiero kiedy wpłynie do nas kosztorys jesteśmy w stanie się do tego odnieść i wówczas dochodzi kwestia sytuacji jaką ma rodzina. Maksymalnie dajemy 70% całkowitych kosztów, nie więcej niż 6500 tysięcy złotych. Na chwilę obecną mamy takie możliwości finansowe, że dofinansowanie jest w granicach 3500 złotych, 4000 złotych.

Bernadeta Magiera – Radna RM

Gdzie osoba niepełnosprawna z I grupą niepełnosprawności, osoba głucha, mogłaby szukać pracy. Czy ma szukać pracy w Urzędzie Pracy? Czy ma się zwrócić do Opieki Społecznej? Wiem, że PFRON dopłaca do zatrudnienia.

Klaudia Nietrzebka – Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej

PFRON dopłaca, ale całą rehabilitacją zawodową zajmuje się Urząd Pracy. My tak naprawdę mamy tą rehabilitację społeczną.

Komisja zaopiniowała pozytywnie przedstawiony projekt uchwały. Stanowisko przyjęło głosami za – 3, przeciw – 0, wstrzymujących się – 0.

- Projekt uchwały w sprawie zmiany Załącznika Nr 1 do Uchwały Nr XII.129.2016 Rady Miasta Jastrzębie-Zdrój z dnia 27 października 2016 roku w sprawie organizacji wspólnej obsługi finansowo-księgowej, administracyjnej i organizacyjnej dla szkół i placówek, dla których organem prowadzącym jest Miasto Jastrzębie-Zdrój.

Uzasadnienie do w/w projektu uchwały przedstawiła Jowita Janowska – Dyrektor Miejskiego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
Czy budynek PEC-u wymaga dużego remontu?

Jowita Janowska – Dyrektor Miejskiego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli
Uważam, że wypadałoby budynek odświeżyć, pomalować i zagospodarować wyposażenie.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
A kiedy przechodzicie do nowego budynku?

Jowita Janowska – Dyrektor Miejskiego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli
Planujemy w lutym 2019r. na tą chwilę.

Komisja zaopiniowała pozytywnie przedstawiony projekt uchwały. Stanowisko przyjęło głosami za – 4, przeciw – 0, wstrzymujących się – 0.

- Projekt uchwały w sprawie zmiany Regulaminu „Rodzina 3+” na terenie miasta Jastrzębie-Zdrój.

Uzasadnienie do w/w projektu uchwały przedstawił Robert Chojecki – II Zastępca Prezydenta Miasta.

Elżbieta Siwiec – Radna RM

A do tej pory nie było, że do 25 roku życia jeśli dziecko studiuje?

Robert Chojecki – II Zastępca Prezydenta Miasta

Nie było, dlatego to jest wpisane.

Komisja zaopiniowała pozytywnie przedstawiony projekt uchwały. Stanowisko przyjęło głosami za – 4, przeciw – 0, wstrzymujących się – 0.

- Projekt uchwały w sprawie szczególnego trybu umarzania należności pieniężnych za lokale mieszkalne.

Uzasadnienie do w/w projektu uchwały przedstawiła Beata Olszok – Dyrektor Miejskiego Zarządu Nieruchomości.

Komisja zaopiniowała pozytywnie przedstawiony projekt uchwały. Stanowisko przyjęło głosami za – 4, przeciw – 0, wstrzymujących się – 0.

- Informacja dotycząca osiągnięć placówki - Zespołu Szkół nr 9 w roku szkolnym 2017/2018.

Komisja zapoznała się z informacją.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
Wydział Edukacji wysłał maile do szkół z prośbą o informację dotyczącą różnych osiągnięć i realizacji projektów na moją prośbę, ponieważ będzie Sesja Rady Miasta, której tematem będzie „Oświata w mieście”. Pisząc koreferat na sesję musiałam posiadać dane na ww. temat.

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji.
Do Wydziału Edukacji również wpłynęła ww. informacja.

Ad. 4

Ocena zasobów pomocy społecznej za 2017 rok.

Pani Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej – Klaudia Nietrzebka poinformowała że od 1 czerwca zostanie zwiększona kwota świadczeń dla rodzin zastępczych

zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W przypadku rodzin spokrewnionych jest to kwota 34 złotych miesięcznie na świadczeniu.

Elżbieta Siwiec – Radna RM
Jest to kwota brutto?

Klaudia Nietrzebka - Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej
Tak, jest to nieopodatkowane świadczenie. W przypadku rodzin niezawodowych jest to kwota 52 złotych miesięcznie. Jeżeli dziecko ma orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, dodatek jest zwiększony o 11 złotych. Aktualnie zmieniamy wszystkim rodzinom decyzje, żeby w miesiącu czerwcu otrzymali świadczenie we właściwej wysokości. Program „Dobry Start”, obejmie rodziny zastępcze, w granicach 170 dzieci z ramienia pieczy zastępczej zostanie tym dodatkiem objęte, takie są nasze wstępne wyliczenia. Rząd przedłożył już projekt zmiany kryteriów uprawniających do uzyskania pomocy. Liczymy się też z tym, że od października kryteria dochodowe uprawnionych do korzystania z pomocy społecznej również wzrosną.

Pani Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej – Klaudia Nietrzebka przedstawiła Ocenę zasobów pomocy społecznej za rok 2017, która stanowi Załącznik nr 1 do protokołu.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
Czy liczba dzieci w rodzinach zastępczych rośnie?

Klaudia Nietrzebka - Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej
Jest spora rotacja, część dzieci odchodzi, część wraca do rodziców, część idzie do adopcji, ale przychodzą nowe.

Elżbieta Siwiec – Radna RM
Część uzyskuje pełnoletność.

Klaudia Nietrzebka - Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej
Jeżeli wybierają drogę usamodzielnienia, to też przechodzą w inne rubryki oceny zasobów pomocy.

Pani Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej - Klaudia Nietrzebka dokonała dalszego omówienia oceny zasobów pomocy społecznej za rok 2017.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
Dziękuję za obszernie omówienie.

Klaudia Nietrzebka - Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej
Ta ocena zasobów, to jest szereg instytucji.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
Współpracujecie z innymi instytucjami. Wspominała pani o placówkach wsparcia dziennego, proszę nam przybliżyć gdzie one się znajdują.

Klaudia Nietrzebka - Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej
Są dwie placówki wsparcia dziennego. Jedna jest na ulicy Dunikowskiego, a druga na ulicy Pszczyńskiej.

Ad. 5

Działalność Związku Harcerstwa Polskiego w naszym mieście.

Pan Komendant Hufca – Adrian Kapica przedstawił informacje na temat działalności Związku Harcerstwa Polskiego w naszym mieście.

Prezentacja na temat „Działalność Związku Harcerstwa Polskiego w naszym mieście” stanowi Załącznik nr 2 do protokołu.

Pan Komendant Hufca – Adrian Kapica poinformował, że w ramach swojej działalności prowadzą również działalność dla osób starszych. W Hufcu wszystkie osoby, które funkcjonują są na zasadzie wolontariatu.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
Gdzie mieści się Państwa siedziba?

Adrian Kapica - Komendant Hufca
Na ulicy 1 Maja 39-41.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
Ile na dzień dzisiejszy jest w Jastrzębiu wszystkich harcerzy łącznie z druhami?

Adrian Kapica - Komendant Hufca
208 osób, ale obserwujemy tendencję wzrostową.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
Jak łączy pan pracę zawodową z pracą w harcerstwie?

Elżbieta Siwiec – Radna RM
Tak jak wszyscy wolontariusze.

Tadeusz Gorgol – Radny RM
To nie jest praca etatowa, ponieważ kiedyś była.

Adrian Kapica - Komendant Hufca
Na poziomie głównej Kwatery czy Horągwi jest to praca etatowa i tam są zawodowi harcerze. Na poziomie Hufców zależy to od poziomu współpracy z miastem. Są miasta, które zapewniają etat komendantowi hufca, albo komuś, kto zajmuje się pracami organizacyjnymi. U nas wszystko jest w ramach wolontariatu.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
Jakie środki z miasta i na co otrzymujecie?

Adrian Kapica - Komendant Hufca

Organizujemy półkolonie i w tym zakresie zawsze otrzymujemy wsparcie. Mamy wypracowane to od wielu lat, to jest kwestia umowy, którą mamy z Wydziałem Gospodarki Komunalnej gdzie zajmujemy się sprzątaniem terenów zielonych w mieście. Współpracujemy z Wydziałem Edukacji, najczęściej działamy w szkołach i tutaj mamy wsparcie pana Naczelnika za co dziękuję. Współpracujemy również z Wydziałem Straży Miejskiej - Zarządzaniem Kryzysowym i Sprawy Obronne. Pozyskujemy dotacje, chociaż w ostatnich latach jest z tym problem, ale wynika to poniekąd z tego, że musimy się nauczyć pewnych rzeczy, żeby pozyskiwanie dotacji było skuteczne.

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji

Pomimo tego, że harcerze to wolontariusze, to nie znam sytuacji w której harcerze poproszeni o pomoc komukolwiek odmówiliby i za to bardzo dziękuję. Potwierdzam również tą współpracę ze szkołami, przedszkolami. To co się dzieje przy okazji organizacji wydarzeń związanych ze świętami narodowymi, czy pomocy organizacjom kombatanckiej czy związkowi sybiraków, to tutaj harcerze wiedzą zdecydowanie prym. Deklaruję cały czas tak jak dotychczas współpracę. Chylę czoła, bo harcerze nigdy nie odmawiają pomocy.

Elżbieta Siwiec – Radna RM

Zawsze tacy byli.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej

W mieniu Komisji oraz pani Prezydent serdecznie dziękuję przed wszystkim za przyjęcie zaproszenia na dzisiejszą Komisję. Dziękujemy za ciekawą prezentacją i za wszystkie działania, które podejmujecie na rzecz naszego miasta, na rzecz naszej młodzieży i naszych uczniów. Życzę panu dużo sił do pracy i żeby pan dalej kierował swoją działalność związaną z harcerstwem tak jak do tej pory.

Adrian Kapica - Komendant Hufca

Dziękuję również za zaproszenie.

Ad. 6

Plan pracy Komisji na II półrocze 2018r.

Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej – Anna Toborowicz odczytała przygotowany plan pracy Komisji Edukacji i Polityki Społecznej na II półrocze 2018r.

Plan pracy Komisji Edukacji i Polityki Społecznej na II półrocze 2018r. został przyjęty głosami: **za – 4, przeciw – 0, wstrzymujących się – 0.**

Ad. 7

Wolne głosy i wnioski.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
W ubiegłym tygodniu zostałam zaproszona na spotkanie organizowane przez Wydział Edukacji z dyrektorami szkół i przedszkoli. Na spotkaniu zabrano głos w sprawie dodatków dyrektorskich, motywacyjnych i funkcyjnych. Pan Dyrektor z MOS-u przytoczył różne propozycje z BIP-u z różnych miast dotyczącą ile zarabia dyrektor szkoły, przedszkola, ile wynosi dodatek motywacyjny, ile otrzymuje za wychowawstwo klasy. Wszyscy dyrektorzy byli zgodni, że należy coś z tym zrobić. Od nowego roku, dyrektorzy, wicedyrektorzy, kadra kierownicza nie może mieć godzin ponadwymiarowych.

Elżbieta Siwec – Radna RM
Ale nigdy nie mogła mieć, prawda panie Naczelniku?

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji
Wcześniej można było.

Elżbieta Siwec – Radna RM
Ale jak był dodatek funkcyjny to nie można było mieć.

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji
Nie, dyrektorzy mogli mieć godziny ponadwymiarowe. Zakaz dotyczył tylko doradców metodycznych.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
W Drawsku Pomorskim dodatek funkcyjny dyrektora szkoły, przedszkola wynosi 2000 złotych.

Elżbieta Siwec – Radna RM
Takie są dodatki, takie funkcjonują.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
Za wychowawstwo klasy, oddziału przedszkolnego 280 złotych, za opiekuna stażu 190 złotych. W związku z tym dyrektorzy prosili, żebyśmy również złożyli takie wnioski na dzisiejszym posiedzeniu komisji. Na spotkaniu pan Naczelnik poinformował, że od września nie można zmieniać dodatku funkcyjnego dla dyrektorów, jedynie możemy zrobić coś z dodatkiem motywacyjnym, który jest do 40%, można dać ten najwyższy.

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji
Na podstawie obowiązującej uchwały jest możliwe, żeby zwiększyć dodatek motywacyjny. Aby zmienić dodatek funkcyjny należy zmienić uchwałę, przygotować inne zapisy w uchwale.

Elżbieta Siwec – Radna RM
Uczestniczyłam w spotkaniu dyrektorów, ponieważ pani Przewodnicząca nie mogła być. Mam przygotowane wnioski z tego spotkania, są dwa wnioski i chciałabym, aby dzisiaj Komisja Edukacji i Polityki Społecznej przegłosowała te

wnioski. Pierwszy wniosek dotyczy zmiany Regulaminu, bo jeśli nie będziemy mogli zmienić Regulaminu to nie będziemy mogli niczego zmienić.

Radna Elżbieta Siwiec odczytała wnioski:

Wniosek 1

Komisja Edukacji i Polityki Społecznej wnioskuję o dokonanie zmian w Regulaminie określającym wysokość i warunki przyznawania dodatków oraz szczegółowy sposób obliczania niektórych innych składników wynagrodzenia nauczycieli, zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Miasta Jastrzębie –Zdrój w zakresie:

Rozdział 4 Dodatek funkcyjny

§ 4 zamienić na:

„ 3. 1) dla dyrektora od 50% do 100% stawki zasadniczej nauczyciela dyplomowanego. Dodatek funkcyjny dyrektora ulega zwiększeniu o kwotę:

- a) 60 zł x liczba oddziałów w szkole,
- b) 100 zł jeżeli szkoła posiada basen,
- c) 100 zł jeżeli szkoła posiada internat,
- d) 700 zł za prowadzenie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka (dla co najmniej 20 dzieci),
- e) w przypadku zespołów szkół: za drugą i każdą następną szkołę, wchodzącą w skład zespołu: po 100 zł za gimnazjum i po 200 zł za każdą szkołę ponadpodstawową, w której przeprowadza się egzaminy zewnętrzne,
- f) za prowadzenie placówki z uwzględnieniem jej specyfiki: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Centrum Kształcenia Praktycznego, Międzyszkolny Ośrodek Sportowy: nie mniej niż 20% stawki zasadniczej nauczyciela dyplomowanego

Pozostałe punkty regulaminu pozostają bez zmian”.

Wniosek 2

Komisja Edukacji i Polityki Społecznej wnioskuję o zabezpieczenie środków finansowych w budżecie Miasta na rok budżetowy 2019 wynikających ze zmiany regulaminu określającego wysokość i warunki przyznawania dodatków oraz szczegółowy sposób obliczania niektórych innych składników wynagrodzenia nauczycieli, zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Miasto Jastrzębie-Zdrój.

Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej - Anna Toborowicz odczytała sformułowany wniosek:

Komisja Edukacji i Polityki Społecznej wnioskuję o zabezpieczenie środków finansowych w budżecie Miasta na rok budżetowy 2019 z tytułu powierzenia wychowawstwa klas.

Bernadeta Magiera – Radna RM

Ale od razu określmy, wszędzie jest 150 złotych.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej

Ja nie podaję kwoty.

Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej - Anna Toborowicz odczytała sformułowane wnioski:

Komisja Edukacji i Polityki Społecznej wnioskuję o podwyżkę dodatku motywacyjnego dla dyrektorów, wicedyrektorów, kierowników praktyk zawodowych od nowego roku szkolnego 2018/2019.

Komisja Edukacji i Polityki Społecznej wnioskuję o zabezpieczenie środków finansowych w budżecie Miasta na rok budżetowy 2019 na podwyżkę dodatku funkcyjnego, dodatku motywacyjnego dla dyrektorów i wicedyrektorów, kierowników praktyk zawodowych szkół i przedszkoli.

Bernadeta Magiera – Radna RM

Nie możemy na rok 2018.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej

Dlaczego?

Bernadeta Magiera – Radna RM

Przedtem czytałaś na rok 2018.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej

Ponieważ było mówione, że nie będziemy teraz zmieniać zarządzenia, tylko, żeby od września do grudnia już podwyższyć ten dodatek motywacyjny. Można, bo jest do 40%, a nie wszyscy mają 40%.

Elżbieta Siwiec – Radna RM

Skłaniam się ku radnej Bernadecie, nie możemy zmieniać budżetu, który już istnieje i dyrektorzy wtedy kiedy opracowywali wnioski zrozumieli, dopiero od 2019 roku prosili o uwzględnienie, żeby komisja zadbała o nich i uwzględniła przy budowaniu nowego budżetu. Myślę, że pomyśleli bardzo logicznie i rozsądnie i powinniśmy się skłonić do tego co zaproponowali, ale po pierwsze muszą być zmiany w Regulaminie, więc pracowano na starym regulaminie i tylko zmieniono kwoty, czyli podstawa prawna jest jak najbardziej zasadna i nie trzeba będzie jej zmieniać, tylko chodzi o uwzględnienie kwot. Kolejny wniosek, który wynika ze zmiany Regulaminu, żeby zabezpieczyć środki i te środki ktoś już musi policzyć, dlatego oni tych kwot nie wymienili. Pani Przewodnicząca słusznie powiedziała, żebyśmy dopisali ten jeden punkt w regulaminie gdzie są wychowawstwa i tu żebyśmy się teraz zastanowili, bo tutaj nie padła ta kwota za wychowawstwa

w związku z tym bardzo prosiłabym, żebyśmy się zastanowili czy chcemy jako komisja zgłosić te wnioski.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
Jak najbardziej. Wracając do tych materiałów w Regulaminie z tytułu powierzenia wychowawstwa są różne kwoty.

Bernadeta Magiera – Radna RM
Jakie tam są kwoty?

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
Są różne, np. 200 złotych.

Elżbieta Siwiec – Radna RM
Ważne, że już ruszyło, bo przez ileś lat mieliśmy jeszcze gorzej.

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji
W 2016 roku była zmiana, bo wcześniej faktycznie nie było przez chyba 10 lub 12 lat zmiany.

Elżbieta Siwiec – Radna RM
Dodatki motywacyjne mieliśmy od pensji obowiązującej w 2010 roku.

Tadeusz Gorgol – Radny RM
Skłaniałby się do zmiany Regulaminu, bo bez tego nie ruszymy, dopisać do tego kwestię wychowawstwa.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
„Dodatek funkcyjny przysługuje również nauczycielom poszczególnych stopni awansu zawodowego z tytułu:

- 1) sprawowania funkcji opiekuna stażu w wysokości 40,00 zł za każdego podopiecznego”.

Elżbieta Siwiec – Radna RM
Mamy jeszcze opiekunów stażu?

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji
Jeszcze są.

Elżbieta Siwiec – Radna RM
Czy są w dużej ilości?

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji
Może w niedużej ilości, ale jeszcze są.

- Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
- z tytułu powierzenia wychowawstwa klasy było w wysokości 100,00 zł za jedno wychowawstwo i
 - z tytułu sprawowania funkcji doradcy metodycznego nie wiadomo czy będą.

Elżbieta Siwiec – Radna RM
Nie będzie od 2019 roku.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
Będą, ale na innych zasadach.

Elżbieta Siwiec – Radna RM
Tak jak było na początku.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
Uważam, że podpunkt 1 i 2 w punkcie 4 należy zmienić. Przeczytam jeszcze raz wniosek.

Elżbieta Siwiec – Radna RM
Zanim przeczytasz, to zobacz w obowiązującym regulaminie, który punkt dotyczy wychowawstwa i dopisz go do wniosku.

Komisja sformułowała następujące wnioski.

WNIOSEK NR 1

Komisja Edukacji i Polityki Społecznej wnioskuje o dokonanie zmian w Regulaminie określającym wysokość i warunki przyznawania dodatków oraz szczegółowy sposób obliczania niektórych innych składników wynagrodzenia nauczycieli, zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Miasta Jastrzębie-Zdrój w zakresie:

Rozdział 4 Dodatek funkcyjny

§ 4 zamienić na:

„ 3. 1) dla dyrektora od 50% do 100% stawki zasadniczej nauczyciela dyplomowanego. Dodatek funkcyjny dyrektora ulega zwiększeniu o kwotę:

- a) 60 zł x liczba oddziałów w szkole,
- b) 100 zł jeżeli szkoła posiada basen,
- c) 100 zł jeżeli szkoła posiada internat,
- d) 700 zł za prowadzenie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka (dla co najmniej 20 dzieci),
- e) w przypadku zespołów szkół: za drugą i każdą następną szkołę, wchodzącą w skład zespołu: po 100 zł za gimnazjum i po 200 zł za każdą szkołę ponadpodstawową, w której przeprowadza się egzaminy zewnętrzne,
- f) za prowadzenie placówki z uwzględnieniem jej specyfiki: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Centrum Kształcenia Praktycznego, Międzyszkolny Ośrodek Sportowy: nie mniej niż 20% stawki zasadniczej nauczyciela dyplomowanego

4. 1) sprawowania funkcji opiekuna stażu w wysokości 100 zł za każdego podopiecznego,

2) z tytułu powierzenia wychowawstwa klasy w wysokości 300 zł za jedno wychowawstwo”.

Pozostałe punkty regulaminu pozostają bez zmian.

Wniosek został przyjęty głosami: **za – 4, przeciw – 0, wstrzymujących się – 0.**

WNIOSEK NR 2

Komisja Edukacji i Polityki Społecznej wnioskuję o zabezpieczenie środków finansowych w budżecie Miasta na rok budżetowy 2019 wynikających ze zmiany regulaminu określającego wysokość i warunki przyznawania dodatków oraz szczegółowy sposób obliczania niektórych innych składników wynagrodzenia nauczycieli, zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Miasto Jastrzębie-Zdrój.

Wniosek został przyjęty głosami: **za – 4, przeciw – 0, wstrzymujących się – 0.**

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
Pani Dyrektor z przedszkola, powiedziała, żeby również zadbać o wicedyrektorów.

Elżbieta Siwiec – Radna RM

To oni muszą zadbać, to dyrektorzy dają dodatki swoim wicedyrektorom, tak?

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
Aby mieli podwyższone dodatki, bo mają taką sytuację, że wicedyrektor nie chce od września pracować jako wicedyrektor, ale jako nauczyciel ze względu na to, że nie ma żadnej godziny ponadwymiarowej i traci na tym.

Elżbieta Siwiec – Radna RM

To dyrektor daje dodatek wicedyrektorowi, tak? Czy się mylę pani Naczelniku?

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji

Tak, daje dyrektor w ramach posiadanego planu.

Elżbieta Siwiec – Radna RM

Mam pytanie do pani Dyrektor, albo do pana Naczelnika ponieważ składałam interpelacje w sprawie kwot na paragraf 3020 i na fundusz zdrowotny. Pamiętacie jak w ubiegłym roku na tej komisji poruszyłam sprawę funduszu zdrowotnego, który nie funkcjonuje we wszystkich szkołach i było to niezgodne z uchwałą Rady Miasta, czyli część placówek nie przestrzegała prawa lokalnego i w ubiegłym roku zostały utworzone komisje. Wiem, że we wszystkich szkołach istnieje fundusz zdrowotny i w ubiegłym roku na półrocze w mojej placówce SP

nr 19 było 1500 złotych na funduszu zdrowotnym. Ponieważ jestem w komisji funduszu zdrowotnego i spłynęły wnioski, chcieliśmy zorganizować posiedzenie komisji i przydzielić pieniądze. Okazało się, że w mojej placówce na fundusz zdrowotny jest 500 złotych. Zapytałam panią księgową, która powtórzyła – 500 złotych, bo nie ma w mieście pieniędzy i na ten paragraf 3020 mamy śladowe ilości, na cały rok mamy 2000 złotych, a musimy z tego kupić środki czystości. Powiem szczerze, że trochę nie dowierzałam, w związku z tym złożyłam interpelację, o to, aby zobaczyć jak wygląda to w innych placówkach. Najpierw sprawdziłam szkoły, które mają mniej więcej tyle samo nauczycieli i np. SP nr 4 – 49 nauczycieli, na paragraf 3020 – 13 997 złotych, na fundusz zdrowotny 4 295 złotych. SP nr 15 – 41 nauczycieli, paragraf 3020 – 4 750 złotych, na fundusz zdrowotny 3 100 złotych. SP nr 23, co prawda dwa razy większa od nas, ale fundusz zdrowotny 6726 złotych. Nigdzie nie ma takiej „jałmużny” w postaci 500 złotych. Proszę mi powiedzieć, bo ja już napisałam kolejną interpelację od czego zależy ten paragraf 3020, od czego zależy ten fundusz zdrowotny, bo ja zapytałam panią księgową – Pani jest księgową również w innej szkole, bo sprawdziłam to na BIP-ie, myślę tutaj o SP nr 23 i proszę mi powiedzieć jak to się stało, że pani zadbała, że w SP nr 23 jest na funduszu zdrowotnym 6 726 złotych, a na paragrafie 3020 – 8226 złotych? Wiem, że nauczycieli dwa razy więcej, to proszę podzielić na pół. Na odpowiedź pana Dyrektora – Ale to jest szkoła specjalna. Odpowiedziałam – Ale nauczyciele normalni. Z całym szacunkiem, to jest fundusz zdrowotny, dla nauczycieli, a nie dla uczniów. Może mi ktoś wytłumaczyć, co my mamy z tym zrobić, bo myślę, że odpowiedzi na interpelację jeszcze nie dostanę, w niej zadałam poszczególne pytania, ale ponieważ konferencja jest w piątek, chciałbym, żeby moja Rada Pedagogiczna wiedziała, dlaczego jesteśmy tak traktowani, że mamy 500 złotych do podziału, nie wiem jak to zrobić. Dzisiaj jeszcze zapytałam panią księgową – Czy ta kwota się zwiększyła od ostatniej rozmowy? Odpowiedziała, że nie, może po wrześniu coś poprzesuwa z paragrafu na paragraf. Ręce mi opadły, to jak to? W kilkudziesięciu placówkach wygląda to normalnie i podobnie i proporcjonalnie, a ta jedna placówka wygląda jak jakaś sierota.

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji

Odpowiedź na interpelację jest przygotowana, czekamy na podpis pani Prezydent. Dla wszystkich dyrektorów jednostek oświatowych zasady są jednakowe w mieście, nie ma tutaj żadnego wyłączenia, to dyrektor w ramach przyznanego limitu na wydatki rzeczowe, określa w pierwszej kolejności wydatki obligatoryjne, czyli to co musi zapłacić, wszystkie zobowiązania, a potem w jaki sposób podzieli te wydatki fakultatywne, to są integralne decyzje dyrektora szkoły. W wytycznych, które przygotowaliśmy jako Wydział Edukacji dla dyrektorów, do budżetu miasta jest wskazanie, właśnie po zeszłorocznej sytuacji, żeby zwrócić szczególną uwagę na artykuł 72, żeby respektować uchwałę, która obowiązuje. Tak jak widzimy są rozbieżności, dyrektorzy na podstawie zgłoszonych wniosków i potrzeb w danej szkole, czy przedszkolu zabezpieczyli środki zgodnie ze swoimi potrzebami. Mogę się domyślać, że w SP nr 19 są nieco mniejsze potrzeby skoro dyrektor tyle zaplanował, ale dzisiaj rozumiem, że tak jednak nie jest, że potrzeby są zupełnie inne niż zaplanowane środki. Zasady dla dyrektorów są jednakowe w całym mieście, ale to co pani Prezydent bardzo często podkreśla, staramy się traktować szkoły indywidualnie, dlatego w zeszłym roku, kiedy po mimo wydanych wytycznych wielu dyrektorów zwracało się do nas o zwiększenie tego limitu i podawali uzasadnienie, bo u mnie w placówce jest

szczególna sytuacja. Takie sytuacje, były uwzględniane, ten limit był zwiększony, dokładnie nie pamiętam teraz kwoty, ale w skali miasta około pół miliona złotych. Poszczególne szkoły zwracały się i uzyskiwały większy limit, w SP nr 19 też taka możliwość była. Nie przypominam sobie, żeby był taki wniosek o zwiększenie.

Elżbieta Siwiec – Radna RM

Panie Naczelniku, ja to wszystko rozumiem i pewnie nawet odzywałabym się, gdyby te kwoty w placówkach były zbliżone, ale jeśli mamy kilkadziesiąt placówek i wszystkie mają podobnie proporcjonalnie, a ta jedna ostaje i to w taki sposób drastyczny, to coś jest na rzeczy. Kto nie umie liczyć? Dyrektor, księgowa, czy oboje?

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji

Nie wiem czy nie umieją liczyć, nie chcę tak mówić, natomiast było takie zapytanie przy konstruowaniu budżetu – Czy nie ma większych potrzeb? Nie ma więcej wniosków, nie ma więcej potrzeb, więc jest to decyzja dyrektora.

Elżbieta Siwiec – Radna RM

To pani księgowa sobie gdzieś indziej dała większe kwoty na inne paragrafy?

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji

Pani księgowa zrobiła, to co pan dyrektor zdecydował.

Elżbieta Siwiec – Radna RM

Przepraszam bardzo, ale jak zapytała pana Dyrektora, to powiedział – Nie wiem. Jak to pan nie wie? Muszę zapytać księgową. Przepraszam bardzo, ale ja pytam o fundusz zdrowotny. Pan dyrektor powiedział – Nie muszę wszystkiego wiedzieć. Odpowiedziałam – Ale pan odpowiada za całokształt budżetu.

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji

Zatem pani księgowa przygotowała w ramach uzyskanego limitu, podzieliła kwoty gdzieś innej.

Elżbieta Siwiec – Radna RM

A czemu umiała w SP nr 23, w której też jest równolegle księgową podzielić inaczej.

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji

Proszę mi wybaczyć, ale to chyba nie do mnie to pytanie w tym momencie.

Elżbieta Siwiec – Radna RM

Ale jest jakiś organ prowadzący, który powinien dbać o to, żeby nauczyciel w SP nr 19 miał taki sam dostęp do funduszu zdrowotnego jak nauczyciel w każdej innej placówce. Jakbyście zobaczyli to obrazowo, te rubryczki, to jest klęska. Wszędzie indziej słupki są kilku cyfrowe, a u nas 500 złotych.

Bernadeta Magiera – Radna RM

Młode grono, nie choruje.

Elżbieta Siwiec – Radna RM

Ale zaraz, budżet szkół jest taki sam, my nie mamy pomocy naukowych, super wyposażonej szkoły, bo przyszli do nas nauczyciele uzupełniający etaty i opadają im ręce, ale opadają im ręce patrząc na bazę, którą mamy. Tak nie może być, my mamy wnioski i my nie pokrywamy teraz wniosków.

Bernadeta Magiera – Radna RM

Jeżeli mamy nauczyciela, który uzupełnia etat w czterech szkołach. Czy taki nauczyciel ma prawo skorzystać z czterech szkół jeżeli chodzi o fundusz?

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji

Nie. Jest jedno zatrudnienie w jednej szkole podstawowej, natomiast w pozostałych szkołach jest uzupełnienie tego podstawowego etatu.

Bernadeta Magiera – Radna RM

Nie wiedziałam o tym.

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji

Muszę skorygować, jeżeli jest uzupełnienie etatu to nie ma takiej możliwości, natomiast chcę powiedzieć, że jest gro takich nauczycieli w mieście, którzy mają w kilku szkołach różne umowy i wtedy nauczyciele korzystają w każdej szkole. Na ostatniej naradzie dyrektorów powiedziałam, że chcemy to ograniczyć, wręcz wyeliminować takie sytuacje właśnie na rzecz uzupełniania etatów, żeby nie było takich nauczycieli, którzy mają po kilka różnych umów w naszych szkołach.

Elżbieta Siwiec – Radna RM

Co powinniśmy zrobić my jako placówka, jako szkoła. Mamy w piątek konferencję ja chciałabym dać odpowiedź.

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji

Jeżeli są faktycznie tak duże potrzeby, to pan dyrektor powinien złożyć wniosek o zmianę budżetu, bądź o przesunięcie środków w ramach własnego budżetu, w ramach własnego limitu, który otrzymał. Zawsze może też poprosić o dodatkowe środki panią Prezydent.

Elżbieta Siwiec – Radna RM

Pani księgowa powiedziała, że mamy mały limit, to dlaczego wszystkie inne szkoły mają duży limit?

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji

Mam świadomość tego, że są różne braki i nie na wszystko wystarcza, ale są przykłady innych szkół, które potrafią sobie z tym poradzić. Mogę zapytać pana dyrektora, czy fundusz zdrowotny jest zabezpieczony zgodnie z oczekiwaniami nauczycieli.

Elżbieta Siwiec – Radna RM

Co jeszcze można zakupić w paragrafie 3020?

Jowita Janowska – Dyrektor Miejskiego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli
Zakup okularów.

Elżbieta Siwiec – Radna RM
Ale okulary są teraz na zdrowotnym.

Jowita Janowska – Dyrektor Miejskiego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli
Ale na paragrafie 3020 może przyjść np. pani główna księgowa, która pracuje przy komputerze i jej się też należy.

Elżbieta Siwiec – Radna RM
Co jeszcze?

Jowita Janowska – Dyrektor Miejskiego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli
Woda dla pracowników.

Elżbieta Siwiec – Radna RM
Nie ma takiej wody, jest woda w kranie.

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji
Obowiązkiem pracodawcy jest zapewnienie pracownikom wody do picia podczas upału.

Tadeusz Gorol – Radny RM
Od kiedy tak jest?

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji
Od dawna.

Elżbieta Siwiec – Radna RM
Bo my mamy taką świadomość. Co jeszcze?

Jowita Janowska – Dyrektor Miejskiego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli
Np. sprawy BHP, odzież ochronna, wszystko wchodzące w BHP.

Elżbieta Siwiec – Radna RM
W następnej interpelacji poproszę o informację jak zostały wydane pieniądze z paragrafu 3020 w poszczególnych latach i dowiem się co księgowa kupowała w ciągu 5 lat z paragrafu 3020 z kopiami rachunków. Zobaczymy gdzie są nasze pieniądze, które powinny być na funduszu zdrowotnym, bo ten fundusz zdrowotny w ogóle nie istniał, a dopiero pół roku temu powstała osobna komisja.

Andrzej Pawłowski – Naczelnik Wydziału Edukacji
Sprawa dotyczy tylko SP nr 19?

Elżbieta Siwiec – Radna RM
Ja tylko zapytam o SP nr 19, inne szkoły mają dużo pieniędzy, a o SP nr 19 zapytam 5 lat do tyłu. Chcę wiedzieć na co pani księgowa w paragrafie 3020 wydawała pieniądze. Zobaczę czy była kupowana odzież ochronna, czy coś innego.

Anna Toborowicz - Przewodnicząca Komisji Edukacji i Polityki Społecznej
Musimy jeszcze złożyć wnioski do budżetu na 2019 rok, proponuję, żeby każdy coś przygotował i spotkalibyśmy się, może w miesiącu lipcu. Ustalimy jeszcze termin.

Ad. 8

Przyjęcie protokołu z dnia 18 kwietnia 2018r.

Protokół z dnia 18 kwietnia 2018 r. został przyjęty głosami: **za – 3, przeciw – 1, wstrzymujących się – 0.**

Ad. 9

Zakończenie posiedzenia.

Przewodnicząca Komisji podziękowała wszystkim za przybycie po czym zakończyła posiedzenie.

Protokołowała
Patrycja Dudzik

Przewodnicząca Komisji
Edukacji i Polityki Społecznej
ANNA TOBOROWICZ